

Zápis

z obhajoby dizertační práce paní Mgr. Zuzany Bodnárové

konané dne 5. 11. 2015 na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze

Téma práce: *Vend Romani: A Grammatical Description and Sociolinguistic Situation of the So-Called Vend Dialects of Romani*

Přítomní: dle prezenční listiny

Průběh

Předseda komise doc. Starý zahájil obhajobu a seznámil doktorandku s členy komise.

Vedoucí práce dr. Elšík představil doktorandku, její dosavadní studium a výsledky a vyjádřil se k doktorské práci. Své hodnocení práce shrnul jako „zásadní přínos k romistické lingvistice“; práci vytkl, že jejími adresáty jsou zjevně jen romisté (neobsahuje objasnění gramatických kategorií, které u romštiny nemusejí být známy neromistům).

Autorka práce mgr. Bodnárová odprezentovala (v angličtině) svou práci, zejména uvedla:

- charakteristiku zvolené variety romštiny (zvolena byla mj. pro svou vitalitu);
- vznik zájmu o ni při předchozím terénním výzkumu v jižním Maďarsku;
- popis projektu *Linguistic Atlas of Central Romani* (2011–2013), na jehož základě práce vznikla, a popsala metodologii, postup terénního výzkumu a materiál;
- strukturu práce;
- stručně se věnovala jednotlivým částem: šlo o deskripci fonologie, gramatiky a lexika tohoto dialektu; jako příklad uvedla jednu gramatickou svébytnou inovaci, která není prostou přejímkou z maďarštiny, ale kontaktem s maďarštinou byla podpořena; zmínila, že při deskripci postupovala od funkce k formě;
- objevila dva subdialekty a jejich příbuznost s romskými varietami v Rakousku (u jednoho), resp. ve Slovinsku (u druhého).

Doc. Nekvapil představil posudek nepřítomného oponenta Dietera Halwachse (Univerzita ve Štýrském Hradci, Rakousko) – zmínil celkové pozitivní hodnocení, podrobněji kritické poznámky a závěr. Doc. Starý citoval z posudku nepřítomné oponentky Evangelie Adamou (Národní centrum vědeckého výzkumu, Francie) – závěr a kritické připomínky oponentky.

Mgr. Bodnárová odpověděla (v angličtině) na připomínky oponentů:

- Jejím záměrem bylo přispět k romistice, ale již publikovala i výsledky s ohledem na obecnělingvistické zájmy (na jejichž slabou přítomnost v práci poukázal jeden z oponentů). Tato varieta romštiny nebyla ještě popsána, proto důraz její práce je

deskriptivní, aby tak přispěla podkladem k možné budoucí komparativní analýze romských variet.

- Uznává, že opomněla popsat nahrávací techniku a kvalitu nahrávek v práci; stručně tedy popsala techniku a typ situací nahrávání a konstatovala, že neměla problém s transkripcí z důvodu kvality.
- Závěr jednoho oponenta, že její fonologická deskripce není systematická, mohl podle autorky vyplynout z toho, že se soustřeďovala na kontaktné jevy a inovace vzniklé v situaci jazykového kontaktu, proto jim věnovala více pozornosti na úkor jiných jevů. U pár případů ve fonologické deskripci, na které poukázala oponentka dr. Adamou (označování fonémů tam, kde není jasný fonematický status), uznala, že se dopustila chyby, kterou odstraní v případných budoucích publikacích.

Diskuse

Doc. Friedová se dotázala, zda byly rozdíly v syntaxi mezi daty elicitovanými a přirozenými.

Mgr. Bodnárová odpověděla, že jevy z těchto různých typů dat srovnávala, také s odbornou literaturou, a rozdíly se opravdu objevovaly. Pro kvalitní popis syntaxe by bylo vhodné mít více přirozených dat, ovšem v práci vždy vyznačovala možný ad hoc vliv jiného jazyka ve strukturách elicitovaných překladem.

Pan Kimmo Granqvist (Helsinská univerzita) vyjádřil podporu autorčině přístupu jako vhodnému z hlediska romistiky.

Doc. Friedová dodala, že není nutné dělat deskripci i teoretickou lingvistiku najednou.

Doc. Starý uvedl, že volba jedné přijaté teorie je v pořádku s ohledem na možnost komparace.

Dr. Elšík vyjádřil obdiv autorce práce za to, že dokázala vypracovat takovýto popis dialektu v tak krátkém čase, což srovnal se svými zkušenostmi z celostních popisů romských dialektů.

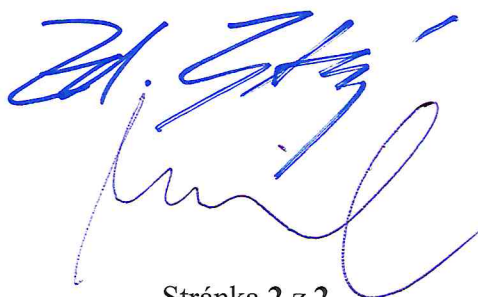
Dr. Starý uzavřel diskusi.

Komise se shodla na hlasování o výsledku aklamací. Hlasování skončilo s výsledkem (počet členů komise – počet přítomných členů – počet kladných hlasů):

11 – 8 – 8

Zapsal: Marián Sloboda

Podpis předsedy komise:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. Starý', written in a cursive style.